

Směrnice SŽDC č. 101 Používání provozních aplikací s vazbou na zabezpečovací zařízení

Věc : Používání provozních aplikací s vazbou na zabezpečovací zařízení

Č.j. : S4662/2014-O12

Ukládací znak : 01.3.1
Skartační znak a lhůta: A - 10

Počet listů : 20
Počet příloh : 1
Počet listů příloh : 1

Gestorský útvar : Odbor základního řízení provozu
Zpracovatel: : Ing. Petr Řádek
Tel. : 725 186 862
Fax :
E-mail : radek@szdc.cz

Rozdělovník : O12, O14, O22, OŘ, CDP, SS, TÚDC

Rozsah znalostí : viz str. 6

Účinnost od : 01. 05. 2014

V Praze dne : 03. 04. 2014

Ing. Jiří Kolář, Ph.D. v.r.
generální ředitel

Směrnice SŽDC č. 101

Používání provozních aplikací s vazbou na zabezpečovací zařízení

Schváleno generálním ředitelem SŽDC
dne: 03. 04. 2014
č.j.: S4662/2014-O12

Účinnost od 1. května 2014

Gestorský útvar: Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
Generální ředitelství
Odbor základního řízení provozu
Křižíkova 552/2
186 00 Praha 8

Rok vydání: 2014

OBSAH

OBSAH	2
LIST PROVEDENÝCH ZMĚN	5
ROZSAH ZNALOSTÍ	6
SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK.....	7
ČÁST PRVNÍ	8
ÚVODNÍ USTANOVENÍ	8
Článek 1	8
Úvod.....	8
Článek 2	8
Základní pojmy	8
ČÁST DRUHÁ	8
VYBAVOVÁNÍ DOPRAVEN A DALŠÍCH MÍST PA	8
Článek 3	8
Podmínky vybavení dopraven	8
ČÁST TŘETÍ.....	9
UVÁDĚNÍ PA DO PROVOZU	9
Článek 4	9
Obecná ustanovení	9
Článek 5	10
Bezpečnost HW, SW a dat.....	10
Článek 6	11
Zřízení PA v nové lokalitě.....	11
Článek 7	12
Změna verze PA	12
Článek 8	13
Výměna verze x.y	13
Článek 9	13
Změna verze x.y.z	13
ČÁST ČTVRTÁ.....	14
OVĚŘOVÁNÍ NOVÉ VERZE PA	14
Článek 10	14
Ověření nové verze x.y	14
ČÁST PÁTÁ.....	15
ZAJIŠTĚNÍ PROVOZU PA	15
Článek 11	15
Servisní zásahy	15
Článek 12	16
Požadavek na administraci přístupových oprávnění do PA	16
Článek 13	16
Administrace PA.....	16
Článek 14	17
Vzdálený přístup servisních organizací	17
Článek 15	17
Stažení dat z PA	17
ČÁST ŠESTÁ	18
KONTROLNÍ ČINNOST	18
Článek 16	18
Výkon kontrolní činnosti	18

ČÁST SEDMÁ	19
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ	19
Článek 17	19
Zrušovací ustanovení	19
Článek 18	19
Účinnost	19
SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY A NORMY	20
Příloha 1 - Administrace PA	

LIST PROVEDENÝCH ZMĚN

Číslo změny	Č. j. změny	Změna se týká ustanovení a příloh:	Datum účinnosti změny	Změnu provedl příjmení a jméno / podpis
	Datum schválení			
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				

ROZSAH ZNALOSTÍ

Organ. složka	Pracovní činnosti	Znalost
GŘ SŽDC	Zaměstnanci GŘ SŽDC, kteří se zabývají projednáváním a schvalováním projektových dokumentací	úplná: část první, druhá, třetí a sedmá
	Zaměstnanci O12 zabývající se vývojem, údržbou, kontrolní činností nebo administrací provozních aplikací	úplná: celá směrnice
	Zaměstnanci O11 zabývající se vývojem, údržbou, kontrolní činností nebo administrací provozních aplikací	informativní: celá směrnice
Stavební správa SŽDC	Zaměstnanci stavebních správ zabývající se přípravou a stavebním dozorem staveb, jejichž součástí jsou elektronická stavědla	úplná: část první, druhá, třetí a sedmá
TÚDC	Zaměstnanci zabývající se správou Intranetu a Technologické datové sítě	úplná: část třetí, pátá, šestá, sedmá
OŘ, CDP	Zaměstnanci zabývající se údržbou provozních aplikací, které jsou nadstavbou zabezpečovacího zařízení	úplná: část první, třetí, pátá, šestá, sedmá
	Zaměstnanci úseku řízení zabývající se vývojem, údržbou, kontrolní činností nebo administrací provozních aplikací	úplná: část první, třetí, pátá, šestá, sedmá
Organizace, které jsou dodavateli provozních aplikací s vazbou na zabezpečovací zařízení nebo SO	Zaměstnanci zabývající se přípravou provozních aplikací	úplná: celá směrnice

SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK A ZKRATEK

CD	Médium pro ukládání digitálních dat
CDP	Centrální dispečerské pracoviště
COA	Štítek pravosti – pomáhá identifikovat, že se jedná o legální SW společnosti Microsoft
DOZ	Dálkové ovládání zabezpečovacího zařízení
DVD	Digitální optický datový nosič
HW	Hardware
IP	Internet Protokol (protokol síťové vrstvy)
MS	Microsoft
O14	Odbor automatizace a elektrotechniky
OEM SW	SW dodaný s HW, tvoří jeho neoddělitelnou součást
O22	Odbor informatiky
OŘ	Oblastní ředitelství
O12	Odbor základního řízení provozu
PA	Provozní aplikace
PC	Osobní počítač
PIK	Personální identifikační karta
PO	Provozní obvod
SEPA	SŽDC O12 Oddělení statistiky, evidence a provozní aplikace
SO	Servisní organizace
SSZT	Správa sdělovací a zabezpečovací techniky
SW	Software
SŽDC	Správa železniční dopravní cesty, státní organizace
USB	Univerzální sériová sběrnice pro připojení periférií k PC
VO	Vedoucí oddělení
VT	Výpočetní technika
XML	Extensible Markup Language (rozšířený značkovací jazyk)

ČÁST PRVNÍ

ÚVODNÍ USTANOVENÍ

Článek 1

Úvod

- 1.1 Tato Směrnice SŽDC definuje požadavky na vybavení dopraven provozními aplikacemi (dále jen „PA“) pro vedení dopravní dokumentace elektronickým způsobem, jejich uvádění do provozu, administraci, aktualizaci, kontrolní činnost, zajištění jejich údržby.
- 1.2 Tato Směrnice platí pouze pro PA, které jsou jednosměrně nebo obousměrně datově propojeny se zabezpečovacím zařízením.
- 1.3 Tato Směrnice definuje požadavky na nezbytnou součinnost organizačních jednotek SŽDC při uvádění PA do provozu a zajišťování údržby a servisu PA.

Článek 2

Základní pojmy

- 2.1 **Provozní aplikací** se pro účely této Směrnice rozumí programové vybavení (dále jen „SW“) určené zaměstnancům na úseku řízení provozu.
- 2.2 **Servisní organizací** (dále jen „SO“) se pro účely této Směrnice rozumí organizace, jejíž zaměstnanci jsou oprávněni na základě smluvního vztahu k provádění změn konfigurace provozní aplikace a změn základních dat grafikonu vlakové dopravy.
- 2.3 **Gestor** - určený zaměstnanec, který je plně zodpovědný v rámci stanovených kompetencí za provozní aplikaci, kterou má v gesci. Je stanoven Směrnicí SŽDC č. 102 Používání provozních aplikací pro řízení provozu a organizování drážní dopravy (dále jen Směrnice č. 102).
- 2.4 **Investor stavby** – právní subjekt, který je pořizovatelem stavby.
- 2.5 **Porucha a závada** je definována předpisem SŽDC (ČD) Z1 – Předpis pro obsluhu staničních a traťových zabezpečovacích zařízení.

ČÁST DRUHÁ

VYBAVOVÁNÍ DOPRAVEN A DALŠÍCH MÍST PA

Článek 3

Podmínky vybavení dopraven

- 3.1 Dopravny, ve kterých je nově budováno elektronické stavědlo (mimo provizorní zabezpečovací zařízení), z něhož bude ovládáno alespoň 25 výhybkových jednotek, musí být vybaveny PA.
- 3.2 Dopravny, ve kterých je nově budováno elektronické stavědlo (mimo provizorní zabezpečovací zařízení), z něhož bude ovládáno méně než

pětadvacet výhybek, musí být vybaveny PA v případě dálkového ovládání zabezpečovacího zařízení (dále jen „DOZ“) s přihlédnutím k rozsahu provozu v těchto dopravních a přilehlých mezistaničních úsecích (oddílech).

- 3.3** V případě vybavování ucelených traťových úseků PA musí být systém pro vedení elektronické dopravní dokumentace vhodným způsobem zálohován tak, aby porucha jednoho počítače nezpůsobila přerušení provozu systému ani ztrátu dat. Primární server PA musí být umístěn v místě, ze kterého je ucelený traťový úsek dálkově řízen. PA může být použito i pro vedení elektronické dopravní dokumentace tratí odbočujících z oblasti vybavené DOZ, na kterých je řízen provoz podle předpisu SŽDC D3 Předpis pro zjednodušené řízení drážní dopravy.
- 3.4** Pokud má být dopravna nově vybavena PA a sousedí s dopravou, která je již vybavena jinou aplikací pro vedení dopravní dokumentace, musí být obě sousedící dopravní propojeny datovou sítí a všechny nezbytné údaje mezi dopravnami přenášeny elektronicky ve formátu XML (Extensible Markup Language - rozšířený značkovací jazyk), pokud není toto propojení v rozporu se Směrnicí č. 102.
- 3.5** Požadavky na přenos údajů v elektronické podobě mezi PA a jinými informačními systémy musí být uplatněny již při zpracování přípravné dokumentace. Výstup těchto údajů musí mít v celé síti SŽDC jednotný formát XML.
- 3.6** Součástí přípravné dokumentace musí být požadavek na zřízení dálkového přístupu k nově budovanému zařízení pro výkon kontrolní činnosti a pro zajištění údržby. Neopomenutelnými účastníky projednávání přípravné dokumentace musí být Odbor základního řízení provozu, Odbor automatizace a elektrotechniky a Odbor informatiky (dále jen „O12“, „O14“ a „O22“).
- 3.7** Dojde-li k rozhodnutí o zřízení PA až po ukončené přípravné dokumentaci (včetně průběhu realizace stavby) zajistí splnění všech podmínek nutných pro standardní chod PA investor stavby.

ČÁST TŘETÍ

UVÁDĚNÍ PA DO PROVOZU

Článek 4

Obecná ustanovení

- 4.1** PA k uvedení do provozu vyžaduje výpočetní techniku (dále jen „VT“), která se skládá z:
- hardware (dále jen „HW“),
 - osobní počítač (dále jen „PC“)
 - další HW příslušenství (monitor, klávesnice, myš, apod.)
 - software:
 - operační systém (základní programové vybavení),
 - aplikace (aplikační programové vybavení)

- dat aplikace (databáze).

Databáze PA musí vždy obsahovat aktuální údaje o jízdních řádech všech vlaků a aktuální popis sítě pro danou řízenou oblast.

- 4.2** Do rutinního provozu na železniční dopravní cestě ve vlastnictví státu smějí být uvedeny pouze PA v souladu s podmínkami stanovenými Směrnicí č. 34 „Směrnice pro uvádění do provozu výrobků, které jsou součástí sdělovacích a zabezpečovacích zařízení a zařízení elektrotechniky a energetiky, na železniční dopravní cestě ve vlastnictví státu státní organizace Správa železniční dopravní cesty“ (dále jen „Směrnice č. 34“).
- 4.3** PA musí být označena číslem verze ve formátu x.y.z. Pro uvádění PA do provozu jsou rozhodující čísla na pozicích x.y. Číslo na poslední pozici (z) vyjadřuje pořadové číslo změny vyvolané případnými závadami nebo poruchami verze x.y. a není pro uvedení PA do provozu rozhodující.
- 4.4** V každé řízené oblasti vybavené PA musí být v PA zřízena zástupná schránka elektronické pošty s jedinečným názvem na základě žádosti, kterou zašle vedoucí oddělení statistiky, evidence a provozních aplikací oblastního ředitelství (dále jen „VO“, „SEPA“, „OŘ“) na určené pracoviště SŽDC O22 (helpdesk). Tato schránka musí být nakonfigurována tak, aby z/do této schránky nebylo možné zasílat a přijímat elektronickou poštu mimo Intranet SŽDC.
- 4.5** V každé řízené oblasti vybavené PA musí být v PA zřízena na základě žádosti vedoucího oddělení statistiky, evidence a provozních aplikací oblastního ředitelství (dále jen „VO“, „SEPA“, „OŘ“) zástupná schránka elektronické pošty s jedinečným názvem. Tato schránka musí být nakonfigurována tak, aby z/do této schránky nebylo možné zasílat a přijímat elektronickou poštu mimo Intranet SŽDC. Její zřízení zajistí O22 po dohodě s O12.
- 4.6** Přístup do Internetu z PC s PA není dovolen. Blokování přístupu zajistí O22 pomocí blokace IP adresy na proxy adrese SŽDC u správce Intranetu (IP = Internet Protokol – protokol síťové vrstvy, IP adresa = jedinečná adresa PC v rámci Intranetu). Přístup z Internetu do PC s PA je dovolen pouze SO za splnění podmínek stanovených Pokynem provozovatele dráhy č. 7/2011 Přístup interních a externích subjektů k technologické datové síti.

Článek 5

Bezpečnost HW, SW a dat

- 5.1** Z důvodu zabezpečení HW a SW a pořízených dat musí PC s PA splňovat minimálně tyto požadavky ochrany:
- instalace funkčního antivirového SW určeného SŽDC,
 - blokování HW komponentů PC (mechaniky DVD - digitální optický datový nosič, CD – medium pro ukládání digitálních dat, vstupy USB - univerzální sériová sběrnice pro připojení periférií k PC apod.) – zajistí servisní organizace,
 - znemožnění odesílání/přijímání elektronické pošty do/z Internetu – zajistí O22 dle bodu 4.4,
 - znemožnění přístupu z a na Internet – zajistí O22 dle bodu 4.6,

- zavedena doménová politika Intranetu.

Článek 6

Zřízení PA v nové lokalitě

- 6.1** Nově zřízená PA musí být nasazena v nejnovější verzi, pro kterou byl vydán „Souhlas s použitím výrobku na železniční dopravní cestě ve vlastnictví státu“. Ověřovací provoz se v tomto případě neprovádí.
- 6.2** Současně s aplikací musí být dodána i aktuální data aplikace (např. platný jízdní řád, číselník dopravců, platný popis infrastruktury), antivir, naskenovaný obraz PC (též vždy při zásadní změně konfigurace HW, respektive aktualizaci SW) pomocí HW a SW skeneru SŽDC.
- 6.3** Dodavatel musí před aktivací PA předat místně příslušné Správě sdělovací a zabezpečovací techniky (dále jen „SSZT“):
- PA dle bodu 6.1 a 6.2,
 - instalační media ke všem nainstalovaným licenčním SW (operační systém a další příp. dodávaný SW) včetně příslušných licencí,
 - nabývací doklad VT, tj. včetně uvedeného SW, identifikovatelný výrobním číslem PC. Pokud nelze nabývací doklad dodat, je třeba minimálně dodat prohlášení výrobce HW, že PC v.č. je dodáván s následujícím OEM SW (SW dodaný s HW, tvoří jeho neoddělitelnou součást): MS Windows, verze xxx; atd. Obsah prohlášení musí být konzultován s O22.
 - instalační médium:
 - s provozní aplikací označenou číslem verze,
 - s návody nutnými k obsluze, údržbě a administraci PA v elektronické verzi s možností tisku,
 - s naskenovaným obrazem PC dle bodu 6.2 této Směrnice.
 - sjednanou obchodně-technickou dokumentaci dodavatele,
 - Servisní knihu počítačového systému,
 - předávací protokol obsahující náležitosti:
 - údaje o stavbě, jejíž je VT součástí,
 - značka a model PC, popis základních parametrů (procesor, paměť, disk...), jeho výrobní číslo, záruční doba,
 - značka, model a výrobní číslo veškerého příslušenství, záruční doba,
 - dodávaná verze licence operačního systému, včetně údajů ze štítku pravosti COA pomáhajícího identifikovat, že se jedná o legální SW společnosti Microsoft („Product Key“ – evidenční číslo pod čárovým kódem),
 - dodávaná verze případného licenčního SW, včetně identifikačních údajů,
 - dodávaná verze aplikačního SW,
 - dodávaná média (CD, DVD) a manuály,
- 6.4** Aktivace PA se musí dokumentovat červeným zápisem v Záznamníku poruch na sdělovacím a zabezpečovacím zařízení na pracovišti obsluhy PA, kde

byla PA aktivována. Zápis provede zaměstnanec místně příslušné SSZT, který se na aktivaci podílel.

- 6.5** SSZT zajistí předání návodů na příslušná pracoviště vybavená PA.
- 6.6** Pro uvádění PA do provozu nemusí být vydán výlukový rozkaz.
- 6.7** Podmínky pro uvedení PA do rutinního provozu:
- aktivace PA (dle bodu 6.4),
 - zapracování tohoto způsobu vedení elektronické dopravní dokumentace do základní dopravní dokumentace,
 - vykonání zkoušky praktické způsobilosti u příslušných zaměstnanců na úseku řízení provozu,
- 6.8** Souhlas s rutinním provozem PA dává O12 na základě požadavku úseku řízení provozu oblastního ředitelství (dále jen „OŘ“). V tomto požadavku uvede:
- název řízené oblasti se seznamem řízených dopraven,
 - předpokládané datum splnění podmínek uvedených v bodě 6.7,
 - vyjádření místně příslušného dopravního kontrolora k vhodnosti dané aplikace pro danou řízenou oblast.
- 6.9** Při uvedení PA do rutinního provozu bude postupováno dle pokynů centrálního dispečerského pracoviště (dále jen „CDP“) nebo OŘ.
- 6.10** S požadavky na úpravy PA nebo s případnými dotazy na gestora PA se:
- provozní obvody (dále jen „PO“) obracejí prostřednictvím VO SEPA OŘ,
 - CDP obracejí prostřednictvím zaměstnance zajišťující činnosti SEPA na CDP (dále jen „SEPA CDP“) v rámci řízené oblasti.

Článek 7

Změna verze PA

- 7.1** Každá změna PA musí být označena novým číslem verze x.y.z.
- 7.2** Při provádění změn PA, kterými se mění, upravují nebo doplňují:
- funkční vlastnosti PA,
 - způsob technického řešení PA,
 - obslužné podmínky a postupy,
 - operační systém,
- se postupuje jako u změny výrobku podle Směrnice č. 34. Postup změnového řízení nové verze je uveden v části čtvrté této Směrnice.
- 7.3** Za změnu PA se nepovažuje změna údajů jízdních řádů jednotlivých vlaků nebo aktualizace grafikonu vlakové dopravy. V tomto případě nesmí být číslo verze PA změněno.
- 7.4** Za změnu PA se nepovažuje odstranění závady nebo poruchy, provedená úprava se však musí projevit změnou čísla verze na poslední pozici. Postup změnového řízení opravné verze je uveden v článku 9 této Směrnice.
- 7.5** Přehled nasazení konkrétních verzí v konkrétních dopravních nebo v konkrétních řízených oblastech je uveden na portálu provoz

(<http://provoz.szdc.cz>). Za aktuálnost seznamu nasazených verzí zodpovídá gestor PA.

Článek 8

Výměna verze x.y

- 8.1** Výměnu verze x.y v PA provede SO nejpozději do jednoho měsíce od vydání „Souhlasu s použitím výrobku na železniční dopravní cestě ve vlastnictví státu“ (dále jen Souhlas s použitím). Schvalovací komise může tuto dobu prodloužit. Nasazování nových verzí x.y je prováděno ve spolupráci s OŘ.
- 8.2** SO před nasazením nové verze musí nejpozději pět pracovních dní před nasazením nové verze zaslat elektronickou poštou zprávu s datem nasazení nové verze místně příslušným SSZT, CDP a OŘ (na úsek náměstka ředitele OŘ pro řízení provozu a administrátorovi PA) a gestorovi PA.
- 8.3** Při každé změně verze x.y PA musí SO předat místně příslušné SSZT:
- instalační media s operačním systémem včetně příslušné licence, pokud došlo ke změně operačního systému,
 - obchodně-technickou dokumentaci dodavatele,
 - instalační médium:
 - s provozní aplikací označenou číslem verze,
 - s návody nutnými k obsluze, údržbě a administraci PA v elektronické verzi v tisknutelné formě,
 - s naskenovaným obrazem PC dle bodu 6.2 této Směrnice.
 - nabývací doklad VT, resp. prohlášení výrobce HW dle bodu 6.3. této Směrnice, pokud s novou verzí došlo též k dodání nového HW
 - předávací protokol pro každou řízenou oblast dle bodu 6.3.
- 8.4** SSZT zajistí předání návodů na příslušná pracoviště vybavená PA v elektronické podobě.
- 8.5** Nasazování verze x.y je prováděno ve spolupráci s úsekem řízení provozu OŘ nebo CDP.
- 8.6** O12 zajistí umístění návodů a popis změn na portál provoz (<http://provoz.szdc.cz>). Úsek řízení provozu OŘ nebo CDP zajistí prokazatelné seznámení dotčených zaměstnanců.

Článek 9

Změna verze x.y.z

- 9.1** Výměna verze x.y.z v PA nevyžadující provedení ověřovacího provozu podle Směrnice č. 34 musí být provedena nejpozději do jednoho měsíce při dodržení podmínek uvedených v bodu 9.3 této Směrnice.
- 9.2** Pokud verze x.y.z upravuje chybu (závadu) PA v konkrétní řízené oblasti, není nutné provést nasazení této verze ve zbylých lokalitách.
- 9.3** SO před nasazením nové (opravné) verze musí:
- dodat seznam změn s jejich popisem,
 - dodat potvrzení s prohlášením, že nová verze byla laboratorně odzkoušena a nemá negativní vliv na jiné funkce PA,

- obdržet souhlas gestora PA k výměně opravné verze potvrzený elektronickou poštou,
 - zaslat elektronickou poštou zprávu s datem nasazení nové (opravné) verze včetně popisu změn místně příslušným SSZT, CDP a OŘ (na úsek náměstka ředitele OŘ pro řízení provozu a administrátorovi PA) a gestorovi PA.
- 9.4** Nasazování verze x.y.z je prováděno ve spolupráci s úsekem řízení provozu OŘ nebo CDP.
- 9.5** Gestor PA zajistí umístění popisu změn verze x.y.z na portál provoz (<http://provoz.szdc.cz>).

ČÁST ČTVRTÁ

OVĚŘOVÁNÍ NOVÉ VERZE PA

Článek 10

Ověření nové verze x.y

- 10.1** Schválení nové verze x.y musí projít procesem:
- předání nové verze,
 - ověřovacího provozu,
 - závěrečného vyhodnocení.
- 10.2** Schvalovací komise při předání nové verze schvaluje:
- nové funkční vlastnosti PA dle prvotního zadání,
 - vhodnost provozní obsluhy a zobrazování nových funkcionalit PA,
 - návody nutné k obsluze a administraci PA,
 - seznam popisu změn PA,
- a stanovuje podmínky, lokalitu/y a dobu ověřovacího provozu.
- 10.3** Na základě kladného stanoviska komise a žádosti dodavatele vydá O14 Souhlas s ověřovacím provozem. Tento souhlas musí obsahovat podmínky PA uvedené ve Směrnici č. 34 a podmínky O12 a O22.
- 10.4** Schvalovací komise v rámci ověřovacího provozu ověřuje:
- nové funkční vlastnosti PA,
 - výskyt poruch a závad PA,
 - seznam změn ve verzi a návody nutné k obsluze a administraci PA.
- 10.5** Po ukončení ověřovacího provozu schvalovací komise na závěrečném vyhodnocení zpracuje protokol, jehož obsah je uveden ve Směrnici č. 34.
- 10.6** Na základě doporučení schvalovací komise v protokolu dle bodu 10.5 a žádosti dodavatele vydá O14 „Souhlas s použitím výrobku na železniční dopravní cestě ve vlastnictví státu“.
- 10.7** Složení schvalovací komise:
- gestor PA O12,
 - určený zaměstnanec provozní kontroly,
 - zástupce O14,

- zástupce O22,
- dodavatel PA,
- gestor dotčených předpisů SŽDC.

ČÁST PÁTÁ ZAJIŠTĚNÍ PROVOZU PA

Článek 11

Servisní zásahy

- 11.1** SSZT odpovídá za funkčnost technického vybavení, operačního systému a základního programového vybavení. Dále odpovídá za bezpečné uložení PC s PA a jeho komponentů.
- 11.2** Za aktuálnost dat infrastruktury a jízdních řádů v PA odpovídá servisní organizace (dále jen „SO“).
- 11.3** Za konfiguraci a aktuálnost dat PA odpovídají administrátoři PA v rozsahu podle přílohy 1 této Směrnice.
- 11.4** Veškeré poruchy zjištěné v PA nahlašují obsluhující zaměstnanci podle zásad pro hlášení a odstraňování poruch uvedených v předpisu SŽDC (ČSD) T100 a zaznamenávají je do Záznamníku poruch na sdělovacím a zabezpečovacím zařízení modrým zápisem na levou stranu.
- 11.5** Pokud není porucha způsobena závadou technického vybavení (hardware), operačního systému, základního programového vybavení nebo závadou v síti elektronických komunikací, kontaktuje zaměstnanec SSZT ihned SO. Porucha nebo závada musí být nahlášena SO telefonicky a potvrzena následně zprávou elektronické pošty. Zaměstnanec SSZT v Záznamníku poruch na sdělovacím a zabezpečovacím zařízení modrým zápisem na pravou stranu zaznamená datum a čas nahlášení a také uvede jméno a příjmení zaměstnance SO, který zprávu obdržel.
- 11.6** V případě nesprávné činnosti PA, která může vzniknout z důvodu poruchy (závady) zabezpečovacího zařízení nebo jeho chybné obsluhy, musí zaměstnanec SSZT na základě požadavku SO (včetně zdůvodnění) zaslat archiv činnosti ze zabezpečovacího zařízení pro dané časové období SO.
- 11.7** SO vede evidenci nahlášených poruch a závad, kde uvede příčinu a dobu trvání poruchy nebo závady. Výstupy z této evidence zpřístupní na základě smluvního ujednání dle potřeb SŽDC.
- 11.8** Odstraňování poruch způsobených závadou technického vybavení, operačního systému PA nebo závadou sítě elektronických komunikací zajišťuje zaměstnanec SSZT. Odstraňování poruch se provádí podle zásad pro hlášení a odstraňování poruch uvedených v předpisu SŽDC (ČSD) T100 včetně dokumentace.

Článek 12

Požadavek na administraci přístupových oprávnění do PA

- 12.1** V případě požadavku nového zavedení nebo odebrání uživatele v dopravně (řízené oblasti) vybavené PA uplatňuje:
- náměstek přednosta PO u příslušného VO SEPA OŘ,
 - náměstek ředitele CDP u místně příslušného SEPA CDP,
 - vedoucí zaměstnanec SSZT u příslušného VO SEPA OŘ nebo SEPA CDP.

U nového uživatele je tak nutno učinit prostřednictvím e-mailu zaslaného nejpozději 5 pracovních dní před první směnou nového zaměstnance na příslušném pracovišti. Žádost musí obsahovat tyto údaje: jméno a příjmení, číslo personální identifikační karty (dále jen „PIK“) a to pouze v případě pokud je přidělena a název řízené oblasti nebo všech dopraven, pro které je požadován přístup.

Článek 13

Administrace PA

- 13.1** Za správné nastavení PA a přístupových oprávnění do PA v jednotlivých řízených oblastech odpovídá:
- VO SEPA příslušného OŘ nebo v jednotlivých případech jím určený zaměstnanec (dále jen „odpovědný zaměstnanec OŘ“),
 - zaměstnanec SEPA CDP,
- 13.2** Prvotní nastavení přístupu do PA provede SO nejpozději při spuštění PA v příslušné dopravně (řízené oblasti) do ověřovacího provozu na základě zaslaného požadavku OŘ. SO nesmí přidělit úroveň přístupu s oprávněním administrátor bez souhlasu gestora PA.
- 13.3** Podkladem pro nastavení přístupových oprávnění do PA:
- je evidence PIK CDP,
 - je evidence PIK PO.
- 13.4** Vytvoření přístupů zaměstnancům bez PIK do PA může administrátor provést pouze dopravním zaměstnancům (např. operátor), zaměstnancům určeným pro kontrolu dopravní dokumentace.
- 13.5** Administrátor je povinen vytvořit seznam náhradních účtů a hesel pro PA, který slouží v případě použití náhradní (rezervní) PIK nebo ztráty či nefunkčnosti účtu zaměstnance do PA.
- 13.6** Na základě žádosti náměstka přednosta PO (náměstka ředitele CDP) o zavedení nebo odebrání uživatele je VO SEPA OŘ (SEPA CDP) povinen zajistit nastavení příslušných oprávnění ve všech požadovaných dopravních (řízené oblasti) nejpozději do 5 pracovních dní po obdržení této žádosti.
- 13.7** Se zřízením přístupu do PA je VO SEPA OŘ (SEPA CDP) povinen sdělit zaměstnanci, pro něhož je přístup vytvořen, název účtu a heslo. Zaměstnanec je povinen při prvním přihlášení provést změnu hesla.

13.8 Úroveň přístupu do PA:

- výpravčí/dispečer – pouze zaměstnanec určený pro obsluhu PA s příslušnou odbornou zkouškou stanovenou vnitřním předpisem SŽDC,
- anonym – pouze pro zaměstnance pro kontrolní činnost a údržbu PA,
- administrátor – pouze pro zaměstnance určené pro administraci PA a gestora aplikace (nastavení provádí SO).

Článek 14

Vzdálený přístup servisních organizací

- 14.1** Pro provádění servisních zásahů do PA smí SO se souhlasem SSZT použít vzdálený přístup prostřednictvím Internetu. Pravidla pro využívání tohoto přístupu jsou uvedena v Pokynu provozovatele dráhy č. 7/2011 – Přístup interních a externích subjektů k technologické datové síti. Pokud by se charakter servisních zásahů prováděných SO týkal změny obslužných podmínek a postupů, musí SO postupovat podle ustanovení článku 11 této Směrnice.
- 14.2** V základním stavu musí být vzdálený přístup k PA znemožněn.
- 14.3** Poruchy nebo opakované závady nahlášené na místně příslušné SSZT, které vyžadují zásah SO, nahlásí zaměstnanec SSZT, zajišťující odstranění poruchy nebo opakované závady podle zásad pro hlášení a odstraňování poruch uvedených v předpisu SŽDC (ČSD) T100, na pracoviště servisní organizace zajišťující provoz a údržbu železničního telekomunikačního majetku s požadavkem na umožnění vzdáleného přístupu pro SO. Po ukončení práce SO nahlásí zaměstnanec SSZT na servisní organizaci zajišťující provoz a údržbu železničního telekomunikačního majetku požadavek na uvedení vzdáleného přístupu do základního stavu.
- 14.4** V případě změny PA nebo aktualizace jízdního řádu požádá o zajištění přístupu SO. V případě změny PA bude rozsah přístupu SO stanoven v podmínkách ověřovacího provozu.
- 14.5** SO je povinna:
- před vstupem do PC vyžádat si souhlasné stanovisko obsluhy dané aplikace se vstupem do daného PC a zahájením práce v PA a uvést požadovanou dobu provádění práce,
 - informovat obsluhu PA o ukončení práce v PC.
- 14.6** Obsluha PA je povinna zaznamenat zahájení (souhlas) a ukončení práce SO v PC v Telefonním zápisníku.

Článek 15

Stažení dat z PA

- 15.1** V případě vzniku mimořádné události zajistí VO SEPA OŘ na vyžádání osoby pověřené šetřením mimořádných událostí záznam elektronické dopravní dokumentace v rozsahu požadavku.

ČÁST ŠESTÁ

KONTROLNÍ ČINNOST

Článek 16

Výkon kontrolní činnosti

- 16.1** Na každém OŘ, CDP a PO musí být zřízen přístup do PA instalovaných v příslušném obvodu pro účely kontrolní činnosti nebo musí být umožněn přístup do PA pomocí webové aplikace, popřípadě klientem dané PA, určené pro archivaci záznamů dopravní dokumentace.
- 16.2** Vzdálený přístup z důvodu kontrolní činnosti k instalacím PA, určené pro vedení dopravní dokumentace nebo automatické stavění vlakových cest, není povolen.
- 16.3** Administraci přístupu do PA pomocí webového rozhraní, popřípadě klientem dané PA, provádí VO SEPA OŘ.
- 16.4** Administraci nového přístupu do PA pro kontrolní činnost provádí VO SEPA OŘ.
- 16.5** Přístup do PA pro kontrolní činnost nebo do webové aplikace mají tito zaměstnanci:
- dopravní kontrolor – v příslušném OŘ a CDP,
 - gestor PA – ve všech OŘ a CDP,
 - hlavní dopravní kontrolor ve vlastním OŘ a přiděleném CDP,
 - školitelé provozních aplikací – ve všech OŘ a CDP,
 - ústřední dopravní kontrolor – ve všech OŘ a CDP,
 - zaměstnanci OŘ, CDP a PO určení pro provádění kontrolní činnosti – v příslušném OŘ, CDP, resp. PO.
- 16.6** Výjimky z ustanovení bodu 16.5 povoluje ústřední dopravní kontrolor po souhlasu gestora příslušné PA.
- 16.7** Kontrola uložení PC s PA a jeho komponentů – SSZT umožní na požádání zaměstnance určeného prováděním kontrolní činnosti dle bodu 16.5 přístup do míst, kde je PC s PA uložen.
- 16.8** Zaměstnanci oprávnění provádět kontrolní činnost na PA musí mít ze svého PC zajištěn nepřetržitý přístup k archivu elektronické dopravní dokumentace. Za úplnost archivovaných údajů odpovídá SO. Archivované údaje, včetně seznamu obsluhujících zaměstnanců, musí být dostupné nejméně po dobu stanovenou skartačním řádem.

ČÁST SEDMÁ ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 17

Zrušovací ustanovení

- 17.1** Dnem nabytí účinnosti této Směrnice se zrušují:
- Směrnice SŽDC č. 101 Používání provozních aplikací s vazbou na zabezpečovací zařízení č. j. S 41021/2012-OZŘP s účinností od 01. 01. 2013

Článek 18

Účinnost

- 18.1** Tato Směrnice nabývá účinnosti dne 1. 5. 2014.

SOUVISEJÍCÍ PŘEDPISY A NORMY

- Pokyn provozovatele dráhy č. 7/2011 Přístup interních a externích subjektů k technologické datové síti
- Směrnice SŽDC č. 102 k používání provozních aplikací pro řízení provozu a organizování drážní dopravy
- Směrnice SŽDC č. 34 pro uvádění do provozu výrobků, které jsou součástí sdělovacích a zabezpečovacích zařízení a zařízení elektrotechniky a energetiky, na železniční dopravní cestě ve vlastnictví státu státní organizace Správa železniční dopravní cesty
- Předpis SŽDC (ČD) Z1 – Předpis pro obsluhu staničních a traťových zabezpečovacích zařízení
- SŽDC (ČSD) T 100 - Provoz zabezpečovacích zařízení

Příloha 1 - Administrace PA

Administrace zajišťovaná SŽDC:

- přidávání, úpravy a odstraňování uživatelů PA (včetně zajištění přístupů podle personálních identifikačních karet),
- přidávání, úpravy a odstraňování číselníků dep kolejových vozidel,
- přidávání, úpravy a odstraňování číselníků dopravců,
- přidávání, úpravy a odstraňování závazných textů,
- editace listů PA.

Administrace zajišťovaná SO:

- data sítě,
- data vlaků (jízdní řád),
- aplikační server – řízená oblast, databáze, konektivita s jinými informačními systémy,
- parametry dopravních bodů,
- texty odevzdávky,
- aplikační SW PA,
- parametry komunikace se stavědlem,
- parametry komunikačního serveru,
- konektivita PA klientů.